

VĂN HÓA DÂN GIAN LÀNG VEN BIỂN THỪA THIÊN HUẾ: NHÌN TỪ TÍN NGƯỠNG THỜ CÚNG CÁ ÔNG

Nguyễn Thăng Long*

Tóm tắt: Thờ cúng cá Ông là tín ngưỡng phổ biến ở các làng ven biển miền Trung và miền Nam Việt Nam, trong đó có Thừa Thiên Huế. Đây là một tục lệ truyền thống mang nhiều giá trị nhân văn của cộng đồng ngư dân làng biển, thể hiện tính cố kết cộng đồng trong hoàn cảnh phải đối mặt với nhiều khó khăn như bão tố, tàu đi vượt ra khỏi tầm nhìn định vị... khi đánh bắt trên biển khơi bao la. Bài viết này nhằm giới thiệu những đặc trưng và giá trị của tín ngưỡng thờ cúng cá Ông của cư dân các làng ven biển miền Trung, đặc biệt đi sâu giới thiệu về tục lệ này ở một số làng ven biển của tỉnh Thừa Thiên Huế là Thai Dương Hạ, An Bằng, Mỹ Lợi và Diêm Trường. Những di sản văn hoá vật thể, phi vật thể gắn liền với tín tục này như kiến trúc lăng Ông, các rương/hòm bảo quan ngọc cốt, diễn xướng hát bả trạo/hò đưa linh, nghi lễ, lễ hội trong lễ cầu ngư... là những giá trị văn hoá truyền thống mang đậm nét của cư dân miền biển cần được chính quyền địa phương quan tâm bảo tồn và phát huy giá trị trong bối cảnh hiện nay.

Từ khoá: Làng ven biển, tín ngưỡng, cá Ông, Thừa Thiên Huế, truyền thống.

Nguyễn Thăng Long: *Folklore in Thua Thien Hue coastal villages: from the belief of Whale worshipping*

Whale worshipping is a popular belief in the coastal villages in the central and Southern regions in Vietnam, including Thua Thien Hue province. This is a traditional custom reflecting many humanistic values of the fishing village community, showing the community cohesion in response to many difficulties such as storms, going beyond the navigation control, catching in the vast sea.

This article introduces the characteristics and values of the Whale worshipping beliefs of the residents of the Central coastal villages, focusing on this custom in some coastal villages of Thai Duong Ha, An Bang, My Loi, and Diem Truon in Thua Thien Hue Province. The tangible, intangible cultural heritages associated with this custom such as architecture of the Whale Mausoleum, chests for containing bones, singing/giving songs, rituals, festivals in the fishing ceremony... are traditional cultural values of coastal residents that need to be preserved and promoted by local authorities in the current context.

Keywords: Coastal villages, beliefs, Whale, Thua Thien Hue, tradition.